

Újvidék: Filmbemutató és beszélgetés 1944/45-ről

Csütörtökön este az Újvidéki Színházban bemutatták Tóth László Tájkép báránnyokkal című, 2001-ben és 2002-ben Póth Imre rendezésében forgatott filmjét, amelyben egy budiszavai-kaboli (kovilji) család történetén keresztül ad képet az 1944/45-ös magyar-ellenes megtorlásokról.

A filmben szereplő Gajdos István az 1944-ben Budiszaváról elhurcolt édesapja története után kutatva járja végig a kaboli helyszíneket és eljut az újvidéki székhelyű Vajdasági Levéltárba is, ahol a film tanúsága szerint papírt adnak neki, mi volt az édesapja „bűne”. A megrázó történetet mesterien feldolgozó film értékének különleges vonatkozása ez a hivatalos okmány, amelyet akkor, 2002-ben egyéni ismeretség alapján, csak a legalapvetőbb adatokat felhasználva állítottak ki. Ennek a momentumnak volt logikus folytatása a filmbemutatót követő beszélgetés, amelyben Mezei Zsuzsanna, a Vajdasági Levéltár munkatársa már arról számolhatott be, hogy nemrégiben igazgatói engedéllyel hat adatbázis alapján megkezdte az 1944-45-ös áldozatokról szóló adatok feldolgozását.

A rendelkezésre álló itteni levéltári dokumentáció egyben bizonyíték arra is, hogy a megtorlásokról igenis készültek feljegyzések – hangzott el a beszélgetésben. Vukašinović Éva, a tartományi ombudsman helyettese, az 1944 szeptembere utáni tömegsírok feltárásával és a kivégzett személyekkel kapcsolatos kutatással foglalkozó, a szerb köztársasági igazságügyi minisztérium által alakított tényfeltáró bizottság vajdasági tagja ugyanakkor arra hívta fel a figyelmet, hogy a történekekkel kapcsolatban minden rendelkezésre álló újabb ismeretanyag begyűjtése is folyamatban van, s a bizottság várja a szemtanúk, hozzátartozók, túlélők jelentkezéseit is a tajnegrobnice@gmail.com e-mail címre.

Az est szervezője a VMSZ újvidéki szervezete volt.

F-ch